

Ilisimatitsissut Notat

Uunga Tina Gade Jensen
Til Menneskerettighedsenheden
Udenrigsministeriet

Anne-Mette Kjær
Socialministeriet

Assinga uunga Hannah Ilima Packness Wilson
Kopi til Konny Olesen

9. november 2010
Sagsnr. 2010-041370
Dok.nr. 501224

Postboks 260
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 66 66
E-mail: in@nanoq.gl
www.nanoq.gl

FN Konventionen for Børns Rettigheder

Fjerde periodiske rapport af Danmark til Komiteen for Børns Rettigheder (inkl. appendiks om Grønland og Færøerne)

Svar til listen af emner, 14. oktober 2010

Del I

Ad 3 I begyndelsen af 2011 vil Departementet for Sociale Anliggender påbegynde en reformproces for at forbedre Landstingsforordningen om hjælp til børn og unge vedtaget i Landstinget i 2003. Reformens mål er at yderligere fremhæve børns rettigheder og indarbejde Konventionen for Børns Rettigheder endnu mere i den Grønlandske lovgivning.

Den 19. august 2010 underskrev Naalakkersuisut en femårig samarbejdsaftale med UNICEF Danmark. Aftalen bekendtgør at UNICEF vil bidrage til revisionen af Grønlandsk lovgivning med råd og forslag til hvordan man kan sikre børns rettigheder i lovgivningen.

Ad 5 Den 18. maj 2010 besluttede Inatsisartut sig for en model for et uafhængigt børneråd i Grønland. Den Grønlandske model er baseret på Paris-princippene, hvor retningslinjer er udlagt af Komiteen for Børns Rettigheder. Modellen indeholder et børneråd, en børnetalsmand (ombudsmand), et sekretariat og et forsknings-/videnscenter. Hovedformålet for børnerådet er at overvåge udviklingen i samfundet baseret på Konventionen for Børns Rettigheder. Hovedformålet for børnetalsmanden er at sikre at børnene faktisk adgang til offentlige klageinstanser og sørge for debat om børns rettigheder.

der. Det overordnede mål for institutionen er at medregne børns stemmer og perspektiver. Loven vil blive introduceret for Inatsisartut ved deres næste samling i foråret 2011.

Ad 6 Den 20. november 2010 fejrede Grønland 20-års jubilæum for Konventionen i skoler, børnehaver, forsamlingshuse og så videre. Ministeren for Sociale Anliggender, Maliina Abelsen, holdt en tale for Grønlands børn for at markere dagen.

Strategien "En tryk barndom" fra 2010 indeholder mål for at højne bevidstheden om Konventionen i Staten, for eksempel med en bog om børns rettigheder samlet af Videnscenter om Børn og Unge (MIPI). Bogen vil blive distribueret til offentlige skoler, hvor Konventionen er en del af pensummet.

Samarbejdsaftalen med UNICEF vil bidrage til at højne bevidstheden om Konventionen igennem initiativer for at øge det sociale ansvar og forbedre niveauet af viden i samfundet om børns behov og rettigheder. Der vil være et specifikt fokus på børns viden om børns rettigheder baseret på UNICEFs Nordiske Undersøgelse om Børns Rettigheder til at Deltage 2009-2010.

I fremtiden skal børnerådet (inkl. Børnetalsmanden og videnscenteret) bidrage betydeligt til at højne bevidstheden om Konventionen i Grønland.

Ad 7 I 2009-2011 har Naalakkersuisut igangsat kontinuerlig uddannelse for ansatte i familiecentre og krisecentre for voldsramte kvinder. Uddannelsesprogrammet inkluderer en forståelse af og støtte til udsatte børn og familier.

Ad 8 Den 25. og 26. november 2008 afholdte Landsstyret en national konference "Vold er ikke løsningen" om vold i hjemmet. På konferencens første dag kom status på og udviklingen af grønlandske krisecentre for voldsramte kvinder i fokus. På konferencens anden dag blev der fokuseret på de menneskelige konsekvenser af vold i hjemmet og indsatser gjort for at forbygge/bekæmpe vold i hjemmet. Resultatet af konferencen er beskrevet i en udgivelse og inkluderet i forberedelsen af en national handleplan vedrørende vold i hjemmet.

Den 2. september 2010 var Naalakkersuisut ansvarlig for et nordisk seminar om ligestilling i den vestnordiske region (Island, Færøerne og Grønland). Ved seminaret var der emner målrettet børn og unge inklusiv forholdsregler for at forebygge/bekæmpe vold mod kvinder. Naalakkersuisut lagde vægt på uafhængige foreningers deltagelse, ud fra de Nordiske erfaringer, som viser at de uafhængige foreninger kan bidrage signifikant indenfor dette fokusområde. Derfor afholdte de uafhængige vestnordiske foreninger, som promoverer ligestilling, et seminar dagen før det Nordiske seminar, for at diskutere hvordan de uafhængige foreninger kan deltage i initiativer for at forebygge/bekæmpe vold i hjemmet og misbrug. Det Nordiske Råd og Naalakkersuisut har efterfølgende tilbudt at finansiere en web-portal for uafhængige foreninger, som promoverer ligestilling i den vestnordiske region, baseret på resultaterne fra seminaret.

Ad 11 Børns fattigdom i Grønland har været adresseret i "Børns fattigdom i Grønland" fra 2007 lavet af Videnscenter om Børn og Unge og i en introduktion til en debat, "Pilotprojektet om fattigdom", forberedt af eksterne konsulenter i 2010. Det eksisterende ma-

teriale fra studier beskriver ikke omfanget af børns fattigdom i Grønland fuldt ud. Alligevel bidrager materialet fra studierne til en varieret debat om de socio-økonomiske mekanismer, der skyldes børns fattigdom i konteksten af unikke Grønlandske sociale betingelser, eksempelvis en ekstensiv økonomi baseret på understøttelse. Generelt konkluderer studierne at børns fattigdom i Grønland primært er et spørgsmål om sociale betingelser relateret til nød og ulighed i relation til eksempelvis adgang til uddannelse, arbejde, anstændige boligforhold, mobilitet m.v.. De økonomiske betingelser omhandlende en lille del af familier og børn bliver også anset som problematiske.

I 2009 nedsatte Naalakkersuisut en Skatte- og Velfærdskommission til at se på offentlige understøttelsesprogrammer og ulige indkomstfordelinger i samfundet. Kommissionens opgave er at formulere socio-økonomiske forslag til at forbedre velfærd for Grønlandske borgere generelt; og særligt for borgere der lever med vanskelige økonomiske betingelser. Kommissionen indgav deres første status rapport i 2010. Den endelige rapport vil blive afleveret i marts 2011.

I forbindelse med eksisterende materiale om social og økonomisk fattigdom, vil kommissionens socio-økonomiske analyser byde på et mere komplet billede af omfanget af fattigdom såvel som forholdsregler til at udligne indkomstfordelingen og forebygge social fattigdom.

Del II

(a) Naalakkersuisut reviderer for øjeblikket følgende love:

- Landstingsforordning om hjælp til Børn og Unge 2003

Naalakkersuisut forbereder for øjeblikket følgende love:

- Landstingslov om et Børneråd inkl. en børnetalsmand, et sekretariat og et videnscenter om Børn og Unge

(b) I 2008 færdiggjorde Naalakkersuisut en Kommunal reform. Således er antallet af kommuner blevet reduceret til 4 kommuner fra tidligere 18.

I 2010 etablerede Naalakkersuisut Videns- og Handicapcenteret (IPIS). Centret vil samle, øge og formidle viden om handicap gennem personlige kanaler, databaser, bøger, konferencer osv. Yderligere vil centret tilbyde råd til interesserede parter og etablere netværk for borgere og ansatte.

I 2010 forbereder Naalakkersuisut etableringen af et tværdepartementalt center for seksuelt misbrugt børn for at forbedre behandlingen og støtten til seksuelt misbrugte børn. Modellen for centret inkluderer vidensdeling og udbredelse af viden. Naalakkersuisut har planer om at etablere centre for seksuelt misbrugt børn i alle fire Grønlandske kommuner.

I kommunerne har der været en stigning i antallet af familiecentre og familieuddannelsesmøder, samt aktiviteter for børn og unge fra 2008-2010.

(c) Det nuværende Naalakkersuisut blev dannet 2. juni 2009. Koalitionsaftalen lægger vægt på at forbedrede betingelser for børn og unge er meget vigtigt.

I 2009 igangsatte Naalakkersuisut forberedelser til en børne- og unge strategi, som vil formulere ambitiøse rammer for de politiske initiativer på børne- og unge området indtil 2025. Børne- og ungestrategien vil blive fremlagt for Inatsisartut i efteråret 2011.

I 2009 nedsatte Naalakkersuisut en Skatte- og Velfærdskommission til at se på offentlige understøttelsesprogrammer og ulige indkomstfordelinger i samfundet.

I 2010 formulerede Naalakkersuisut strategien "Tryk barndom".

Den 19. august 2010 underskrev Naalakkersuisut en femårig samarbejdsaftale med UNICEF Danmark om yderligere at fremme børns rettigheder i Grønland.

Den 5. februar 2010 underskrev Naalakkersuisut en samarbejdsaftale med borgmestrene for de fire Grønlandske kommuner med titlen "At løfte i flok". Hovedformålet med aftalen er at forbedre samarbejdet mellem Naalakkersuisut og kommunerne vedrørende børn og unge.

(d) Naalakkersuisut har ikke ratificeret menneskerettighedsinstrumenterne for nylig.

Del III

1

(a) De lokale myndigheder i Grønland er økonomisk ansvarlige for social støtte, der bliver givet til børn og familier i Grønland.

I 2008 var udgifter til anbringelser udenfor hjemmet og støtte til børn og familier på omkring 225 millioner danske kroner. Udgifter vedrørende administration i de sociale velfærdsforvaltninger er ikke inkluderet i tallene. Yderligere 17 millioner danske kroner blev investeret i specielle projekter for børn og unge.

Inden for det nationale sundhedsprogram blev ca. 6,5 millioner danske kroner investeret i aktiviteter målrettet til børn og unge i 2008.

(b) For nuværende er der ingen sikre tal for hvor mange børn der lever i fattigdom i Grønland. Estimeringer er blevet foretaget indledningsvist i studiet "Børns fattigdom i Grønland" fra 2007 lavet af Videnscenter om Børn og Unge.

Grønland har ikke en officiel fattigdomsgrænse. Alligevel udgav MIPI i 2007 tal som vedrører fattigdom. Tallene viste at 9 procent af Grønlandske børn lever i husholdninger med en indkomst under 50 procent af middelindkomsten. Tallene tager ikke højde for understøttelsesøkonomien.